

ת"פ 35514/07/17 - אולג בורץ נגד מדינת ישראל, פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 35514-07-17 פרקליטות מחוז חיפה - פלילי נ' בורץ (עציר)

תיק חיצוני: פמ"ח 433/16

בפני כבוד השופטת סימי פלג קימלוב
אולג בורץ
המבקש/נאשם

נגד

המשיבה/ מאשימה
מדינת ישראל פרקליטות מחוז חיפה - פלילי

החלטה

הבקשה להזמנת עדים ותגובת המשיבה

לפני בקשה להזמנת עדים שהוגשה על ידי הנאשם.

1. במסגרת הבקשה מבוקש לזמן לעדות את הגברת יסמין קוזלי, מתמחה מהמחלקה לחקירות שוטרים וכן את עו"ד הילה אלדמן, פרקליטה במחלקה לחקירת שוטרים. וזאת על מנת לבסס טענתו כי המחלקה לחקירות שוטרים (להלן: "מח"ש") לא שעתה דבר בקשר לתלונתו של הנאשם לאלימות שוטרים והוציאה אישור שפיטה ללא שקדמה לכך בדיקה כלשהי.

2. מנימוקי הבקשה עולה כי הנאשם טוען שבסיס הבקשה עומד "אישור שפיטה", לפיו לא יוגש כתב אישום כנגד אזרח בעבירת תקיפה שוטר כאשר לאזרח הטענות על כך שהוא הותקף בצורה בלתי חוקית על ידי שוטר וזאת עד אשר מח"ש תודיע כי מיצתה את החקירה בטענות כנגד השוטר ואין יותר מניעה לנהל הליכים כנגד האזרח (נוהל אישור שפיטה - הנחיית פרקליט המדינה 2.18, עדכון אחרון מיום 23.12.2012 - צורף לבקשה).

3. לטענת המבקש, קריאת הנוהל אינה מותירה מקום לספק וכי שעה שקיים חשד להפעלת אלימות בלתי חוקית על ידי שוטרים כנגד אזרח, על המשטרה להעביר את מלוא חומר החקירה לידי מח"ש וזו אמורה לבדוק את החומר בטרם קבלת החלטה לעניין המשך ההליכים ובטרם הוצאת אישור שפיטה. ב"כ הנאשם טוען כי בתיק זה קיים אישור שפיטה בהתאם לנוהל ואולם הנאשם טוען כי אישור זה הוצא ללא כל בדיקה כלשהי בעניין תלונתו ולכן מדובר על אישור פיקטיבי שאינו יכול להקים סמכות להגשת כתב האישום. על אישור זה, כך נטען בבקשה, חתומה מתמחה בשם גב' יסמין קוזלי אשר מציגת בתוך המסמך כי למעשה את אישור השפיטה העניקה הפרקליטה עו"ד הילה אלדמן.

4. ב"כ הנאשם מוסיף וטוען כי לזימון שתי העדות מספר סיבות וכי אף אחת מהן לא זומנה במסגרת תפקידה

לתפקודה כעורכת דין. גם הפרקליטה האחראית על הטיפול בתלונות מוזמנת בתור אשת מנהלה ו/או אשת חקירות ובכל מקרה לא כ"מייצגת".

5. הנאשם טוען עוד כי ככל שהמאשימה מעוניינת להגיש את אישור השפיטה כראיה, הרי שעל הגשתו חל סעיף 10א לפקודת הראיות(נוסח חדש), התשל"א-1971 **(להלן: "פקודת הראיות")**. לפיכך, טוען הנאשם, ככל שהמאשימה מעוניינת בהגשת אישור השפיטה, עליה להגישו באמצעות העדות. בנוסף, טוען הנאשם כי הוא מבקש לזמן את העדות על פי סעיף 106 לחוק סדר הדין הפלילי **(להלן: "החסד"פ)** הקובע כי "בית המשפט יזמין לבקשת בעל דין, כל אדם להעיד בבית משפט, זולת אם היה סבור שאין בהזמנת אותו אדם להועיל לבירור שאלה הנוגעת למשפט, וכן רשאי בית המשפט להזמין עד מטעמו". ב"כ הנאשם טוען כי אין כל מניעה לזמן תובע מטעם המדינה למתן עדות במקרים המתאימים ותובע אינו פטור מכוח הוראות החסד"פ או פקודת הראיות ממתן עדות ולעניין זה הפנה ב"כ הנאשם להחלטות רלוונטיות אשר לטעמו מחזקות עמדתו זו.

6. לאור האמור, סבור ב"כ הנאשם כי יש מקום להורות על זימון של העדות מכוח העובדה כי טענותיו הינן במסגרת השגה על חוקיות התנהלותה של מח"ש כרשות מנהלית עובר להגשת כתב האישום.

7. המאשימה בתגובתה טענה כי בתיק זה התקבל בתאריך 2.2.2016 אישור שפיטה אשר חתום על ידי מתמחה הגב' יסמין קוזלי ולפיו לאחר עיון בחומר החקירה, הוחלט על ידי הפרקליטה עו"ד הילה אדלמן כי לא נמצא יסוד סביר לחשד לביצוע עבירה על ידי אנשי משטרה ואשר על כן לא נמצאה הצדקה לפתוח בחקירה פלילית במח"ש. עוד טענה ב"כ המאשימה כי בתיק החקירה מזכר מאת השוטר יאיר חוטה לפיו העביר את חומר החקירה למח"ש ובאישור השפיטה עצמו מצוין כי חומר החקירה מוחזר אליו. זאת ועוד, טוענת המאשימה כי הנאשם שוחרר ממעצר ביום 3.2.16 ולא פעל להגשת תלונה מטעמו במח"ש או הגשת ערר על החלטה שלא לפתוח בחקירה פלילית נגד השוטרים המעורבים בתיק זה. כמו כן נטען כי גם לאחר שהוגש כתב אישום בתיק הנוכחי בתאריך 17.7.17 וגם לאחר שהתמנה לנאשם סגור, לא הועברה כל פניה למח"ש מהנאשם או מי מטעמו שעניינה בחינת החלטתם. הנאשם, כך נטען, טוען כי אישור השפיטה הינו אישור "פיקטיבי" שניתן ללא שנערכה בדיקה כלשהי בעניין תלונת הנאשם ולא הסביר על מה מתבססת טענתו זו וכי אישור השפיטה עצמו סותר את הטענה שכן האישור ניתן לאחר עיון נציגת מח"ש בחומר הראיות.

8. לטענת המאשימה, ככל שהנאשם סבור כי נפל פגם בהחלטה על מתן אישור שפיטה או בשיקול הדעת שהוביל לנתינתו, דרך המלך היא מיצוי הליכים במסגרתם יכול היה לתקוף את מתן אישור השפיטה, ובכלל זה הגשת תלונה יזומה מטעמו או נקיטה בהליך של ערר. משנמנע הנאשם לעשות כן, טוענת המאשימה, הנאשם מנוע מלטעון היום במסגרת ההליך הפלילי המתנהל כנגדו טענות כנגד אישור השפיטה ושיקול הדעת שהובילו לנתינתו, שכן בית המשפט היושב לדין איננו בוחן במסגרת ההליך הנוכחי את סבירות ההחלטה לתת אישור שפיטה והוא איננו מהווה ערכאת ערעור על מח"ש.

9. ב"כ המשיבה טוענת עוד כי העדת נציגים מטעם התביעה הכללית היא עניין חריג ביותר שיש לו דוגמאות ספורות בלבד במקרים שאינם דומים למקרה הנוכחי. על מנת לשמור על עצמאות התביעה וכדי ששיקול דעתה ואופן פעולתה יהיה חף משיקולים זרים, יש להימנע מזימון לעדות פרקליטים בקשר לעבודתם ומדובר בעניין בלתי שגרתי.

לפיכך, יש להורות על דחיית הבקשה.

דין והכרעה

10. לאחר שעיינתי בבקשה והתגובה ושמעתי טענות הצדדים אני סבורה כי דין הבקשה להידחות.

11. דוקטרינת ההגנה מן הצדק מאפשרת לבית המשפט לבטל כתב אישום כאשר מתברר שהעמדתו של הנאשם לדין פוגעת בעקרונות של הצדק וההגינות. תכליתה של הנחיה מספר 2.18 להנחיות פרקליט המדינה הנושאת את הכותרת "מדיניות התביעה בתיקי חקירה בהם חשוד בביצוע עבירה כלפי שוטר מתלונן על שימוש בכוח מצד שוטר", הוא בין היתר למנוע מצבים בהם יתנהלו שני הליכים מקבילים ולמנוע מצב בו תינתנה החלטות סותרות או תקלות.

12. ההנחיה קובעת כי במצבים בהם קיימת "תלונה הדדית" של שוטר ואזרח, יודא התובע כי תלונת האזרח וחומר החקירה יועברו למחלקה לחקירות שוטרים וישהה את ההחלטה על הגשת כתב האישום עד אשר תתקבל החלטה בנוגע לתלונה נגד השוטר.

13. לטענת הסנגור אישור השפיטה הוגש ללא שנבדק חומר החקירה קודם וכי מדובר באישור פיקטיבי. לא מצאתי שיש ממש בטענה זו, באישור השפיטה נרשם " **הריני להודיעתך, כי לאחר שעיינו בחומר הראיות שבנידון, הוחלט על ידי הילה אלדמן פרקליטה בכירה במח"ש, כי לא נמצא יסוד סביר לחשד לביצוע עבירה על ידי אנשי משטרה. אשר על כן, לא נמצאה הצדקה לפתוח בחקירה פלילית במח"ש. החומר מוחזר אליכם לכל טיפול שתמצאו לנכון" (ההדגשה שלי ס.פ.ק.)**. על מכתב זה חתומה הגב' יסמין קוזלי, מתמחה במחלקה לחקירות שוטרים.

14. ב"כ המאשימה טענה כי בתיק החקירה מזכר ממנו עולה על העברת חומר החקירה למח"ש בהתאם להנחיה.

15. אציין כי החלטה זו איננה החלטה בטענת הנאשם להגנה מן הצדק ולבדיקת סבירות ההחלטה להעמידו לדין, אלא נוגעת לזימון של פרקליטות מהמחלקה לחקירות שוטרים. אכן צודק הסנגור כי נוהל אישור שפיטה הינו נוהל מהותי. הנחיה זו נועדה לשמור על הליך הוגן בו יוגש כתב אישום כנגד אזרח רק לאחר שתתבררנה טענותיו של האזרח כלפי השוטר והסנגור הפנה בעניין זה לת"פ 20464-12-13 **מדינת ישראל נגד מוסבט ואח'** ואולם החלטה זו איננה נוגעת לעניינינו ונסיבות האירוע בעניין מוסבט שונות מהנסיבות כאן וזאת כיוון שבעניינינו מדובר בנאשם אחד ולא יותר כפי שמלמדות העובדות בעניין מוסבט ובעניינינו לא הובאה כל ראיה או ראשית ראיה כי חומר החקירה בעניינינו של המבקש לא הועבר למחלקה לחקירות שוטרים. ההיפך הוא הנכון, כנטען, בתיק החקירה מזכר ממנו ניתן ללמוד כי חומר החקירה הועבר לעיון המחלקה לחקירת שוטרים לצורך גיבוש עמדה באשר לאישור שפיטה. לפיכך לא מצאתי כשל בהעברת חומר החקירה למח"ש. יש לציין כי הנאשם לא הגיש באמצעות סנגורו ערר על ההחלטה לגנוז את התיק כנגד השוטר ולא הובא כל הסבר לכך אלא שהסנגור טען שזאת שאלה חסרת משמעות וזאת כיוון שמח"ש באופן שיטתי לא בודקת טענות הנאשמים בעררים וסוגרת תיקים כנגד שוטרים באופן שיטתי כך נטען. אציין לעניין זה שהנאשם היה מיוצג על ידי סנגור מהסנגוריה הציבורית מתחילתו של ההליך. יחד עם

זאת אינני מסכימה לעמדת המשיבה שהיה על הנאשם לפנות בדרך של מסלול מנהלי בלבד ומשלא מיצה הליכים בדרך זו הרי שחסומה בפניו הדרך להגשת הבקשה שהגיש. בית המשפט שדן בהליך הפלילי מוסמך לבחון טענת הגנה מן הצדק ולבחון החלטת התביעה בכלי הביקורת המנהלית וזאת לאור העובדה שעל התביעה חלים כללי הביקורת של המשפט המנהלי (ראו: ע"פ 6328/12 **מדינת ישראל נ' פרץ** (10.9.13); בג"ץ 4291/14 **גפסו נ' פרקליטות מחוז צפון** (28.10.2014)).

16. הדין קובע כי בית המשפט יזמין לעדות כל אדם, לבקשת בעל דין או ביוזמת בית המשפט. הסייג לכך הוא מקום בו מצא בית המשפט "כי אין בהזמנת אותו אדם להועיל לבירור שאלה הנוגעת למשפט" (סעיף 106 לחסד"פ). אין בכך כדי לפטור את בית המשפט מלבדוק האם אותה עדות רלבנטית וזאת אל מול זכותו של נאשם להליך הוגן. תובע מטעם המדינה אינו פטור מהוראה זו ואין כל מניעה לזמנו לעדות במקרים המתאימים. יחד עם זאת המקרים בהם זומן תובע או פרקליט לעדות מעטים והפסיקה מצביעה על ייחודם של מקרים אלה בהשוואה לעדים אחרים. בענייננו, לא מצאתי שתיק זה נמנה על אותם מקרים מתאימים וחריגים.

17. שאלת זימון של הפרקליטות נגזרת ממטרותיה של ההגנה בזימון. ההגנה סבורה כי ככל שהמאשימה מעוניינת בהגשת אישור השפיטה חלים עליה הוראות החוק לפיהן עליה לעשות זאת באמצעות מוסר האמרה. ראשית אציין כי המאשימה לא ביקשה להגיש את אישור השפיטה וזאת כיוון שאין כל מחלוקת בפועל הוגש "אישור שפיטה". לאחר שמצאתי כי לא נפל כשל כלשהו בהעברת חומר החקירה הרי ששאלה זו מתייתרת. בשולי הדברים אומר כי ראוי היה כי אישור השפיטה יהא חתום בחתימה ידנית על ידי הפרקליטה שהחליטה על הגשת אישור השפיטה ולא על ידי המתמחה בשמה, אולם לא מצאתי בכך פגם מהותי שיורד לשורשו של עניין כאשר תוכן המסמך מדבר בעד עצמו.

18. הסנגור טוען בנימוקיו כי לא נערכה כל בדיקה לבירור טענותיו של הנאשם ובדין מיום 15.7.18 טען כי "**מדובר בנייר ריק ממשמעות ותוכן**" ולא ברור האם לטענתו לא נערכה חקירה מקיפה והשוטר לא נחקר, או שמא הוא מסתפק בטענה שלא הועבר חומר חקירה והפרקליטה לא עינה בו טרם גיבשה עמדתה. ככל שטענת הסנגור מתייחסת לכך שלא נערכה חקירה מקיפה בדמות זימונו של השוטר וחקירתו באזהרה, הרי שכלל שיש הסכמה לעובדה זו, הרי שהסנגור יוכל לבסס טענת הגנה מן הצדק במהלך שמיעת הראיות גם ללא צורך בעדותן העדות וממילא החלטה זו איננה החלטה בבקשה לביטול כתב אישום מטעמים של הגנה מן הצדק.

19. לסיכום הדברים, אני דוחה את הבקשה ואינני מתירה זימון של הפרקליטות עו"ד הילה אדלמן והגב' יסמין קוזלי למתן עדות.

המזכירות תמציא החלטתי לצדדים.

ניתנה היום, י"ט חשוון תשע"ט, 28 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים.